



# **Knihovny, autoři, nakladatelé a knihkupci a autorský zákon - možnosti spolupráce v digitálním světě**

**Vít Richter**


**Národní knihovna ČR**

**Knihovny současnosti 2012**

**13.9.2012 Pardubice**

# Jednání k novele AZ

- Leden až květen 2012
- Diskusní semináře MK ČR
- Společná jednání
  - Knihovny: SKIP, NK ČR
  - Autoři: kolektivní správce – Dilia, OOA-S
  - Vydavatelé knihkupci – legislativní komise SČKN



**Národní digitální  
knihovna:  
26 mil. stran do  
roku 2014**

**Krajské  
digitalizace  
5 mil stran**

**Autorský  
zákon**

**Digitalizace  
jednotlivých  
knihoven**

# Co knihovny mohou?

- **Digitalizovat pro archivní a konzervační účely**
- **Digitalizovat to, co mají ve svém fondu, pokud to autor nezakáže**
- **Digitalizovaný dokument zpřístupnit na místě samém**
- **Poskytovat EDD**
- **Udělat tištěnou kopii z digitalizovaného dokumentu**

# Co knihovny nemohou?

- **Zpřístupnit digitalizovaný dokument na internetu**
- **Umožnit uživatelům vzdálený přístup k digitalizovaným dokumentům**
- **Půjčovat digitalizované dokumenty**
- **Sdílet mezi sebou digitální kopie**
- **Uzavírat kolektivní licenční smlouvy na zpřístupnění digitálních dokumentů**



# Nelze efektivně využít investice do digitalizace

- Duplicitní digitalizace
- Znehodnocené finance z veřejných zdrojů
- Omezené služby knihoven
- Nespokojení uživatelé
- Omezený přístup k informacím pro vzdělávání, vědu...



- Masové sdílení souborů na internetu
- Masové porušování autorských práv

# Jaká jsou řešení?

- **Nové obchodní modely?**
  - Široká nabídka, nízké ceny?
  - Nefunguje pro dokumenty nedostupné na trhu
- **Velký třesk: zrušení autorského práva?**
- **Nová daň za užití autorských děl?**
  - Jak to rozdělit?
- **Dílčí novely autorského zákona?**
  - Dohoda s autory

# Východiska jednání

- Zpřístupnit lidem kulturní a vědecké dědictví
- Poskytnout uživatelům pohotové, kvalitní služby z papírového a digitálního světa
- Efektivně využít prostředky vložené do digitalizace
- Nenarušovat práva autorů, vydavatelů, knihkupců
- Nepoškozovat ekonomické zájmy autorů, vydavatelů, knihkupců

## Hledání nové rovnováhy



# Limity novely AZ

- **Nelze získat nebo prosadit zákonnou licenci** na volné šíření elektronických dokumentů – půjčování, dálkový přístup, volné zpřístupnění na internetu

- **Jediná cesta: dohoda s držiteli práv – autor, nakladatel, distributor**



- **Individuální smlouvy s držiteli práv**
- **Rozšířená kolektivní správa**

– **Uzavírání kolektivních licenčních smluv: Dilia+NKČR**

# Hlavní cíl

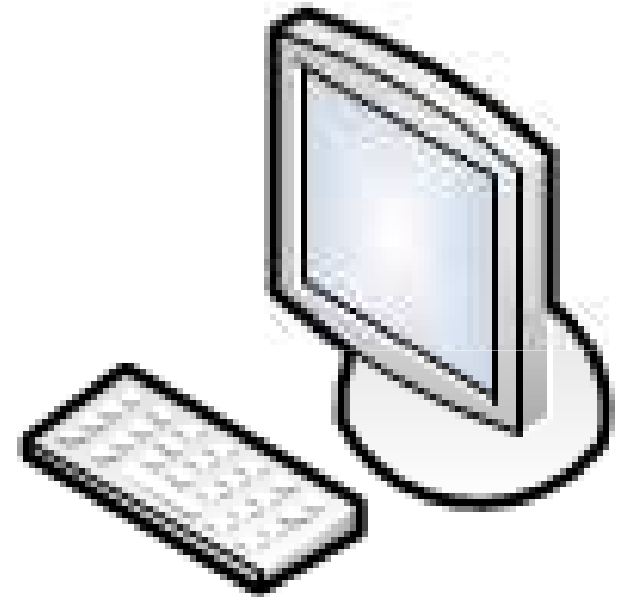
- **Obyvatelé ČR mají přístup ke všem digitalizovaným dokumentům prostřednictvím knihovny v místě**
- **Každá knihovna může zpřístupnit výsledky digitalizace na místě samém**

# Dílčí cíle knihoven

- **Poskytování služeb v digitálním světě – všeobecná dostupnost digitálních dokumentů**
  - **Zpřístupnění na místě samém**
  - **Půjčování elektronických dokumentů**
  - **Dálkový přístup**
  - **EDD**
  - **Tisk digitálních dokumentů**
- **Efektivní využití finančních prostředků vložených do digitalizace - sdílení**
- **Uchování a zpřístupnění povinného výtisku edokumentů**
- **Uzavírání kolektivních licenčních smluv**

# Zpřístupnění na místě samém

- Pouze prohlížení na obrazovce
- Možnost vytištění dokumentu
- Znemožnit možnost zhotovení digitální kopie



# Rozšířená kolektivní správa

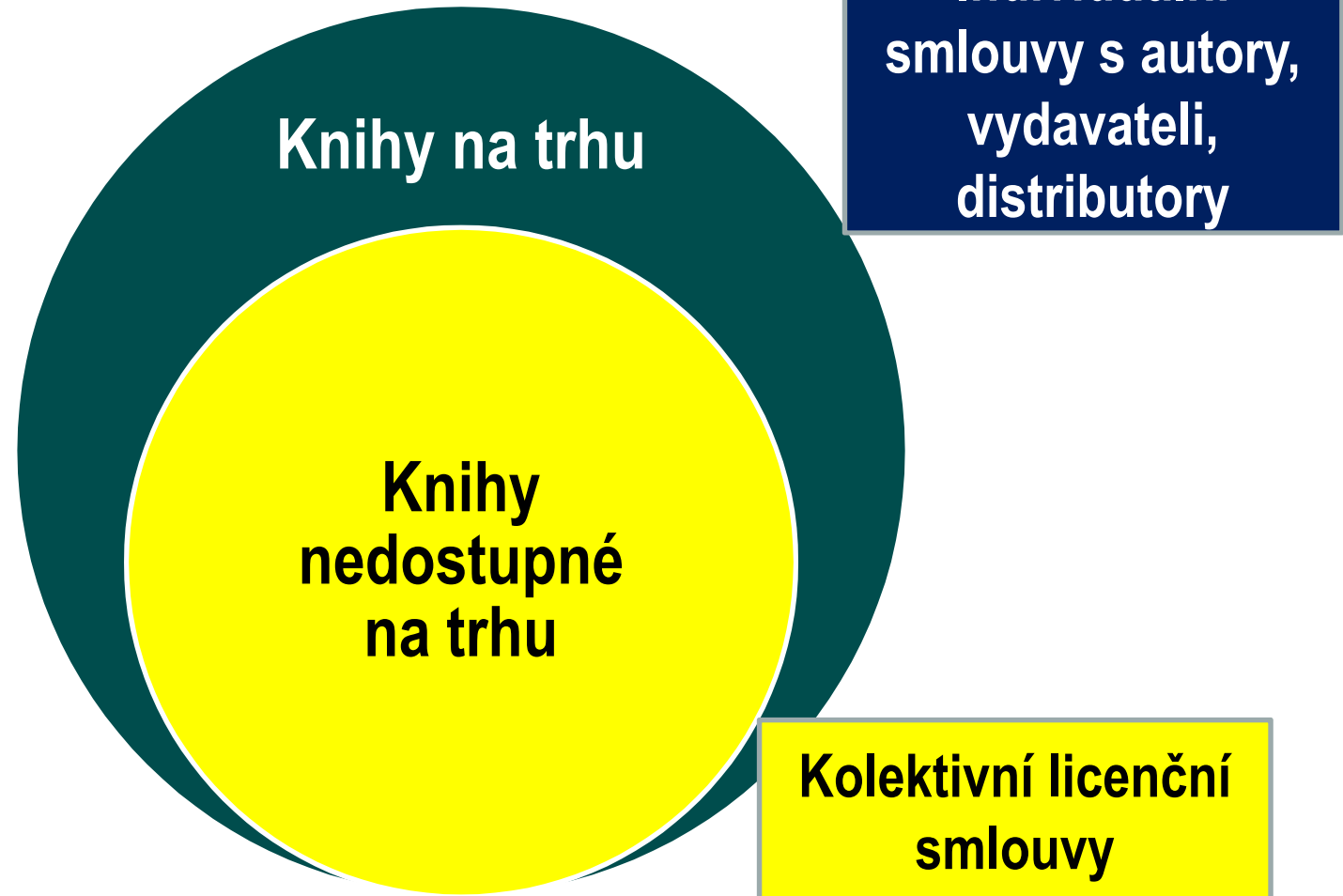
- Možnost uzavírání kolektivních licenčních smluv
- Bude se týkat pouze slovesných děl+ilustrace
- Hlavní partneři
  - Dilia a OOA-S
- Smlouvy se budou vztahovat na všechny autory
  - včetně těch, které Dilia nezastupuje
- Každý autor má právo od smlouvy odstoupit
- Úhrada za užití autorských děl



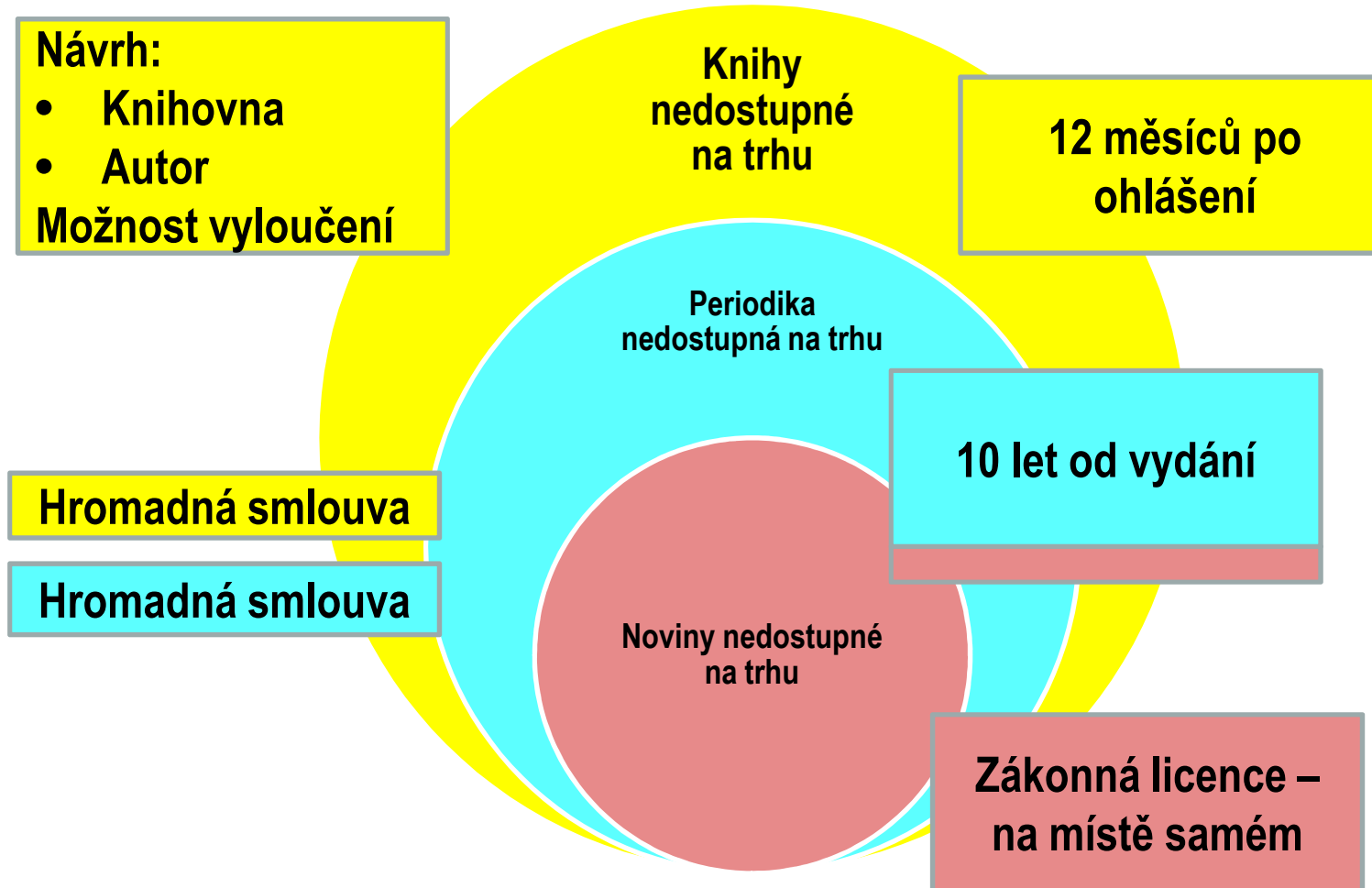
# Rozdělení vydavatelská produkce pro účely AZ

Vydavatelská  
produkce: knihy,  
časopisy, noviny

# Rozdělení vydavatelské produkce



# Registr děl nedostupných na trhu





A large, solid teal circle is centered on the page. Inside the circle, the text 'Knihy na trhu' is written in white, sans-serif font, arranged in two lines.

# Knihy na trhu

# pknihy a eknihy

**Zákonná licence - stávající rozsah služeb:**

- Půjčování
- MVS, EDD
- Kopírování

Papírové knihy

Eknihy

**Služby – licence od autora vydavatele nebo distributora:**

- Na místě samém
- Půjčování
- Dálkový přístup
- Kopírování, EDD

**ZDROJ:**

- Povinný exemplář

**ZPŘÍSTUPNĚNÍ:**

- Držitelé PV
- Na místě samém

# Jednotná digitální knihovna

- Sdílení mezi knihovnami
- Hromadné licence
- Služby: na místě samém, vzdálený přístup, výpůjčka, tištěné kopie...
- Zabezpečení

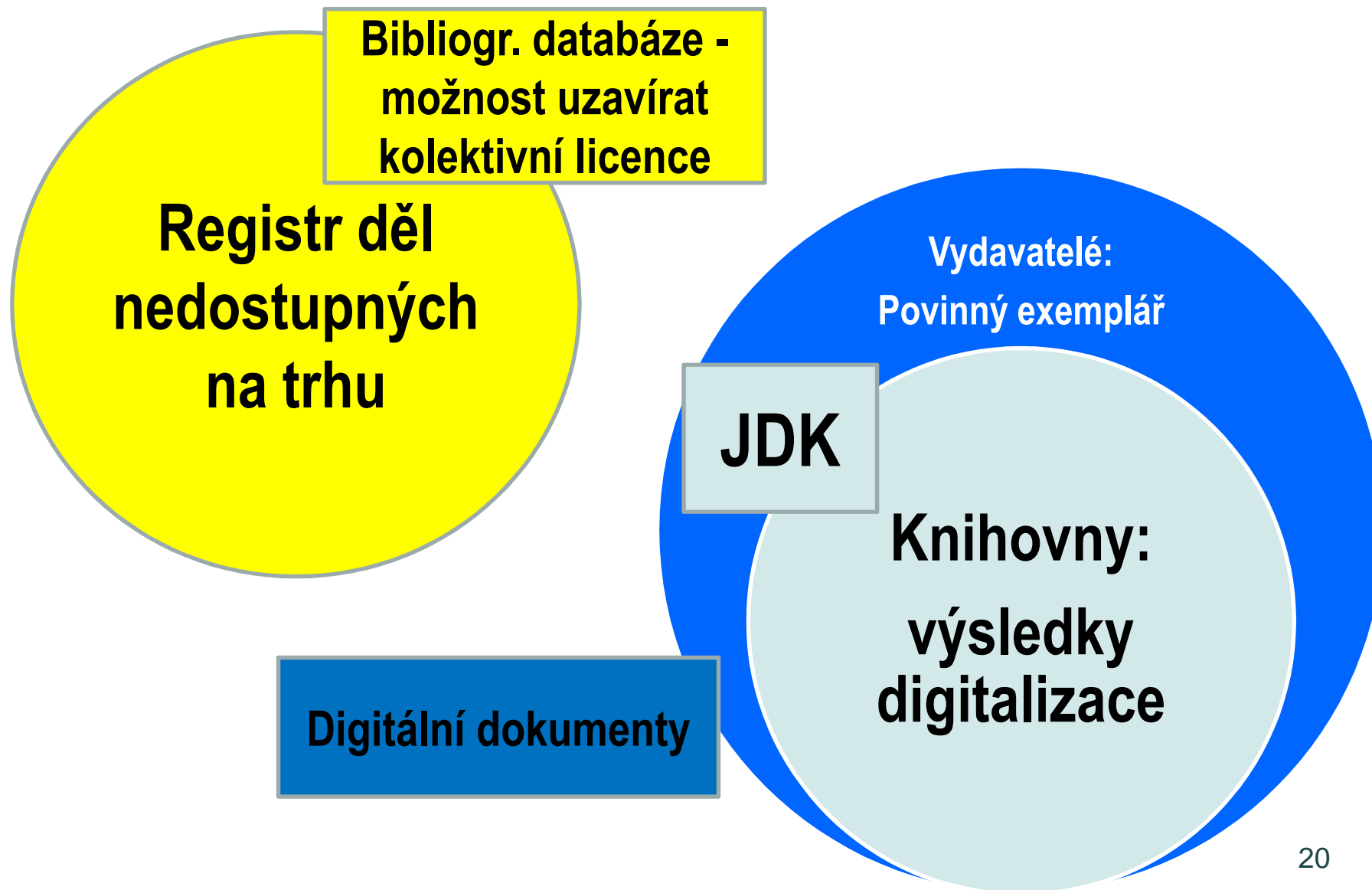
Vydavatelé:  
Povinný exemplář

Knihovny:  
výsledky  
digitalizace

Provozuje NK ČR

Přístup všechny knihovny<sup>19</sup>

# Registr a Jednotná digitální knihovna



# Jaké licence budu možno uzavřít?

- **Zpřístupnění na místě samém**
  - **Knihy nedostupné na trhu**
  - **Povinný výtisk knih na trhu: příjemci PV**
  - **Eknihy na trhu?????**
- **Dálkový přístup**
  - **Přístup k novinám starším 10 let**
  - **Přístup k periodikům starším 10 let**
  - **Knihy nedostupné na trhu?????**
- **Půjčování dokumentů nedostupných na trhu????**

# Jaké licence budu možno uzavřít?

- **EDD – nižší ceny???**
- **Zhotovení tištěné kopie z digitálních dokumentů**
  - **Ceny???**
  - **Limitovaný počet stran**
- **Sdílení digitálních kopií – knihy z vlastního knihovního fondu**



# Kolik to bude stát, kdo to zaplatí?

- **Bezplatné licence, nebo licence za symbolickou cenu**
- **Placené licence**
- **Kdo bude platit?**
  - **Státní rozpočet**
  - **Knihovna**
  - **Uživatel**
  - **Dotované ceny**

# Co je potřeba udělat?

- **Schválení novely AZ – 2014?**
- **Příprava a uzavírání hromadných licenčních smluv**
  - **Řešení finančních otázek**
- **Příprava technické infrastruktury**
  - **Registr děl nedostupných na trhu**
  - **Jednotná digitální knihovna – zabezpečení, funkce**
  - **Knihovny: zpřístupnění na místě samém**
  - **Vzdělávání pracovníků**



# Na závěr

- **Knihovny v digitálním světě budou mít své významné funkce:**
  - **Dlouhodobé uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů**
  - **Zajištění rovného přístupu ke kulturnímu a vědeckému dědictví v digitální podobě**
  - **Nízkoprahový přístup – bezplatně nebo s dotací**
  - **Komplexnost nabídky**
  - **Kontrolované užití autorských děl**
  - **Finanční vypořádání ve vztahu k autorům**



**Děkuji za pozornost!**



# **Knihovny, autoři, nakladatelé a knihkupci a autorský zákon - možnosti spolupráce v digitálním světě**

**Vít Richter**

**Národní knihovna ČR**

**Knihovny současnosti 2012**

**13.9.2012 Pardubice**

# Paušály knihovny

- **Do 500 registrovaných uživatelů 30 Kč**  
měsíčně,
- **501 až 1400 registrovaných uživatelů 100 Kč** měsíčně,
- **1401 až 5000 registrovaných uživatelů 250 Kč**  
měsíčně,
- **5001 až 10000 registrovaných uživatelů 800 Kč**  
měsíčně,
- **více než 10000 registrovaných uživatelů 2 750 Kč**  
měsíčně,
- **Národní knihovna ČR a Moravská zemská knihovna**  
**120 000 Kč** měsíčně.



# **Paušály školy**

- **Odměna činí 400,- Kč za každý přístroj měsíčně.**

# Úřady, archivy

- 1 přístroj .....200,- Kč měsíčně;
- 2-3 přístroje.....600,- Kč měsíčně;
- 4-5 přístrojů.....1 600,- Kč měsíčně;
- více než 5 přístrojů.....2 800,- Kč měsíčně.